

СОСНА ЗВИЧАЙНА



Опис сосни звичайної

- Дерево сосна є однією з найцінніших порід хвойних в нашій країні. Досягаючи 35-40 м у висоту, відноситься до дерев першої величини.



Окружність стовбура
досягає 1 м. він
Покритий
червонувато-бурою, з
борозенками,
відшаровується
корою. В основі
стовбура кора
набагато товщі тієї,
яка розташована
вгорі. Така «задумка»
природи несе в собі
захисну функцію,
захищаючи дерево від
перегріву і низової
пожежі.



Поки молоде дерево, крона має конусоподібну форму. З віком вона кругліє, стає більш ширше, а в старості набуває плоску або зонтикоподібних форму



Соснова хвоя має сизо-зелений колір. Вона досить щільна, часто стирчить, вигнута, зібрана в пучки по 2 голки. Довжина 4-7 див. Хвоїнки загострені, трохи сплюснуте, мають тонку поздовжню смугу. Живе хвоя 3 роки. Восени, частіше у вересні, частина хвої опадає. Перед цим хвоїнки набувають жовтий колір, від чого крона виглядає строкатою.



Шишки розташовані поодинокі або по 2-3 штуки на опущених вниз ніжках. Незріла шишка має конічну форму і темно-зелений колір. Іноді може бути буруватий відтінок. Соснові шишки дозрівають на другий рік. Дозрілі шишки стають коричневого або бурого кольору. Довжина становить 3-6 см, ширина 2-3 .



Характеристика сосни звичайної

Сосна - світлолюбна рослина, морозо - і жаростійке. З усіх представників деревних порід, що ростуть на піщаних ґрунтах сосна звичайна найбільш стійка до нестачі вологи. В таких умовах корені здатні проникнути в ґрунт на глибину 6 м. Тому навіть в умовах посухи можуть постачати дерево водою. Така здатність рослин і зумовило різну кореневу систему різних популяцій. На посушливих територіях у дерева добре розвивається стрижневий корінь, а в умовах близького залягання ґрунтових вод, коренева система формується, в основному, бічними коренями, розветвляючимися у всі сторони.



Середня тривалість життя сосен становить близько 200 років. Окремі екземпляри при сприятливих умовах живе до 400 років. Ростуть вони швидко, особливо істотний приріст з року до 100 років - 50-70 див. За цим показником даний представник хвойних поступається лише модрині. Плодоносити починає з 15-річного віку. В умовах густої посадки - з 40 років. Рясні врожаї, як правило, можуть повторюватись через 4-7 років.



Дуже часто можна зустріти інформацію, що сосна - дводомна рослина. Це помилка, насправді, це однодомна рослина, тобто з переважанням квіток або чоловічого, або жіночого статі. Таким чином, на одному дереві, переважно містяться жіночі квітки, а на іншому - переважають чоловічі суцвіття. Жіночі квітки розташовуються на кінцях пагонів і мають форму невеликий шишечки. А чоловічі знаходяться біля основи пагона.



Цвіте сосна звичайна в кінці травня, коли температура повітря вже висока. Запилення відбувається за рахунок вітру. Саме запліднення настане тільки на наступний рік. В період запилення на деревах можна побачити жовтий наліт. Це і є сосновий пилок. За великим рахунком, рослина сосна відрізняється гарною опылюемостью. Таке можливо за рахунок повітряних мішечків, які має сосновий пилок, за допомогою яких вона і розноситься вітром на великі відстані. Термін запилення змінюється в залежності від погоди. При ясній сонячній погоді пилок може розлетітися за 3-4 дні. В дощ цей процес затягується.



Хвойна рослина сосна

Сосна звичайна утворює цілий ряд форм, які різняться між собою будовою крони, кольором і формою шишок. Зустрічаються різновиди з плакучою та пірамідальною кроною. Забарвлення голок у молодих пагонів може бути золотиста, білувата або срібляста. Кора зустрічається луската або пластинчаста.



Бонсай з сосни звичайної

Формування сосни виробляють в травні. Для цього просто вкорочують смолисті «свічки» - пагони сосни з нерозкритими хвоїнками. В результаті такої регулярної обрізки навіть самі безперспективні деревця перетворюються в пухнасті компактні сосонки, а можуть придбати і зовсім іншу імпозантну зовнішність. Укорочення молодих пагонів дозволяє не тільки зробити сосонку пухнастіше, але і надати її кроні задуману форму.



◆ **Бонса́й** (яп. 盆栽, "рослина на таці") — мистецтво вирощування карликових дерев у невеликих ємностях.

Також можна
поекспериментувати з
формуванням «тарілок»,
«кубів», «куль». Щільність і
форма залежить від ступеня
обрізки пагонів. Самим
безпрограшним варіантом є
укорочення кожної з «свічок»
на однакову величину. Часто
використовують укорочення на
третину або половину. Якщо
більше цікавить формування
«куба» або «тарілки», то,
виконуючи формування,
потрібно тримати в увазі
висоту, а також вигин бічних і
верхніх ліній, одержуваних в
результаті скорочення пучка
пагонів. При формуванні ні в
якому разі не можна
травмувати соснові голки. Хвоя
не коротшає!



Сорти і види сосни звичайної

Сосна звичайна Watereri (Ватерери)



Ватерери - декоративний сорт сосни звичайної. Красиве, блакитне, практично карликове деревце вже 150 років використовується в ландшафтному дизайні. Сорт Watereri родом з Англії, створений він був Ентоні Ватерером. Вічнозелене округле дерево в 30-річному віці досягає лише 3 м у висоту. В молодості має густу, широко-колоновидну крону. У старого вона більш крихка, але не менш яскрава. Сорт дуже люблять і поважають садівники у всій Європі.



Ватерери відноситься до повільноростучих сортів. Річний приріст становить усього 10-12 см. Хвоя представлена зібраними по 2 штуки в пучки голками, довжина яких не більше 4 див. Часто зустрічається кручена хвоя сіро-блакитного кольору. Шишки коричневі, довжиною 3-5 см



Як і всі інші сосни, Ватерери любить сонячні місця. Що ж до ґрунту, то росте практично на будь-яких, від лужних до кислих. Проте не переносить засолення і надмірного ущільнення. Морозостійка на 100%. Добре ставиться до формування. З неї виходять чудові «кулі», бонсаї, «парасольки» та інші садові твори мистецтва.



Сосна звичайна Глаука (Glauca)



Глаука - це велике і досить росла дерево. Доросла рослина може досягати 10-12 м у висоту і 3-3,5 м в ширину. Відрізняється швидким приростом, який складає до 20 см щорічно. Для даного сорту характерний рівний стовбур, прямі, довгі скелетні пагони. Можуть помірно гілкуватися (частіше на кінцях) і нерівномірно розростатися. У молодих сосонок пагони направлені під невеликим кутом трохи вгору.



Крона формується конусоподібної форми. З часом скелетні пагони починають розростатися вшир, крона набуває ширококоніческу або яйцеподібну форму. Проте в будь-якому віці крона Глауки трохи асиметрична, але щільна і з чітким силуетом.



Характерна дуже густа, довга, товста, пофарбована в сріблясто-блакитний колір, хвоя. Трохи світліше виглядають молоді пагони.



Глаука - світлолюбна рослина. В залежності від освітлення, хвоя може змінювати свій колір. Так, в тіні вона набуває синьо-зелене забарвлення, а на сонячному місці стає ефектно синьою. Любить живильну, помірно зволожена, пухкий ґрунт. На відміну від інших сосен, переносить нетривалий застій води в ґрунті. Стійка до морозів.



Сосна звичайна Фастігіата (Fastigiata)



Фастігіата -

вічнозелене дерево з прямим стовбуром і вузько-колоновидної кроною. Є швидкозростаючим сортом сосни звичайної. Щорічний приріст складає до 20 см у висоту і 5 см завширшки. У дорослому стані дерево досягає 9-15 м у висоту і 2 м у діаметрі. У 25-річному віці висота дерева - 5,5 м при діаметрі крони 1,3 м.



Хвоїнки зібрані в пучки по 2 штуки.
Мають сіро-блакитний чи синьо-зелений
колір. Жорсткі, порівняно з іншими
соснами, трохи товщі. Шишки Фастігіати
маленькі, яйцевидної форми, на дереві у
великій кількості.



Сорт невибагливий до вологи і розташування, непогано зростає навіть на бідних піщаних ґрунтах. Іноді можна зустріти на кислих ґрунтах верхових боліт. Однак погано росте на відкритих білих пісках. Найкращою повий вважається свіжа, кисла або лужна, добре дренований. У тінистих місцях пропадає красивий блакитний відтінок. Стійка до короткочасного перезволоження ґрунту.



Сосна звичайна Глобоза Виридис (Globosa Viridis)



Глобоза Виридис - ще один досить популярний сорт сосни звичайної. Форма крони - пірамідальна з нечітко вираженою вершиною, що робить сорт ще привабливіше. Однак у молодості дерево має кулясту або заокруглену форму. Крона не завжди симетрична. Така сосна являє собою карликовий чагарник, що росте не більше 1,5 м у висоту. Гілки досить щільні, доходять до землі.



Хвоя жорстка, порівняно довга, темно-зеленого кольору. Новий приріст трохи світлішим кольором. Молоді хвоїни з'являються пізнім літом і закривають зимові нирки. Глобоза Виридис добре переносить морози і не страждає від спеки. Зате не стійка до диму і газу, погано переносить міське забруднення повітря. Краще росте в заміських умовах. Не вимоглива до ґрунту, але не переносить ущільнення і витоπτування. Погано реагує на перезволоження.



Росте повільно. У 10 років сягає лише 1 м у висоту. Тому вільно використовується в маленьких садах. Восени рекомендується провести профілактичні заходи і обприскати рослини з метою профілактики грибкових захворювань. Особливо це важливо при затяжній дощовій осені. До зими сосну теж варто підготувати. Щоб запобігти пошкодження крони вагою снігу, бажано встановити каркаси. Найбільше цього потребують незміцнілі молоді деревця.



Рости Глобоза Виридис може, як у півтіні так і на сонці. Однак при суттєвій нестачі світла пагони сильно витягуються в сторони, утворюючи пухку крону.

Відмінною особливістю цього сорту є його коренева система, не заважає іншим рослинам. Даний сорт з успіхом застосовується в одиночних і групових посадках, в кам'янистих і вересових садах, на алеях та ін.



Презентація
Студентки ЗБ21 групи
Мурги Світлани